

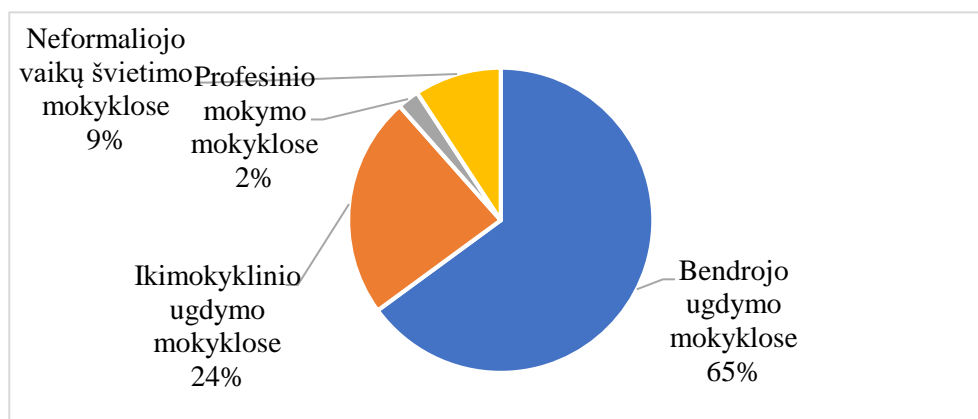
Trakų rajono savivaldybė

Trakų r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą (toliau – PKT) vykdo Trakų švietimo centras (toliau – Centras)¹.

Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS) duomenimis, 2021–2022 m. m. Trakų r. savivaldybėje dirbo 693 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 450 (65 proc.) – bendrojo ugdymo, 163 (24 proc.) – ikimokyklinio ugdymo, 16 (2 proc.) – profesinio mokymo, 64 (9 proc.) – neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.).

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

Atsižvelgdamas į Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetus, 2022 m. rajono pedagogų bendruomenės nariams Centras pasiūlė 13 ilgalaikių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų (toliau – Programos), kuriose dalyvavo 408 pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelę). Palyginti su praėjusiais metais, matyti, kad savivaldybėje svarbiausias išliko tas pats prioritetas – *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*, skiriant daugiau dėmesio šioms kryptims: *Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse* ir *Skaitmeninio raštingumo tobulinimas*.

1 lentelė. Daugiausia Programų vyko pagal prioritetus *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį* ir *Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas*

Vykdytų Programų ir dalyvių pasiskirstymas pagal prioritetus

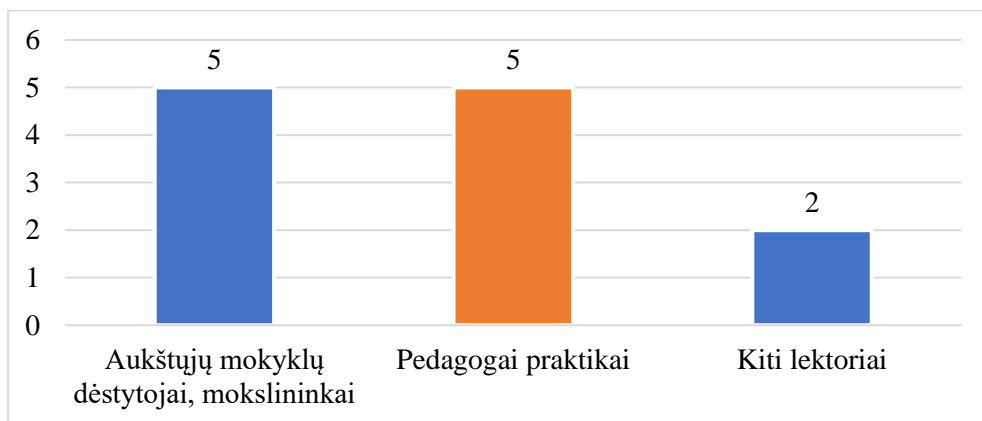
Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų Programų skaičius	Vykdytų Programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	5	160
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	2	80
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	2	55
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	1	25
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	5	170
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	3	102
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	2	68

¹ Prieiga internete <https://trakaisc.lt>.

Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	3	78
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	1	30
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	1	18
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	1	30
Iš viso:	13	408

Rajono pedagogai, dalyvavę įgyvendinant Programas ir plėtoję savo profesines kompetencijas, turėjo galimybę mokytis su pedagogais praktikai, mokslininkais ir kitais lektoriais (žr. 2 pav.).

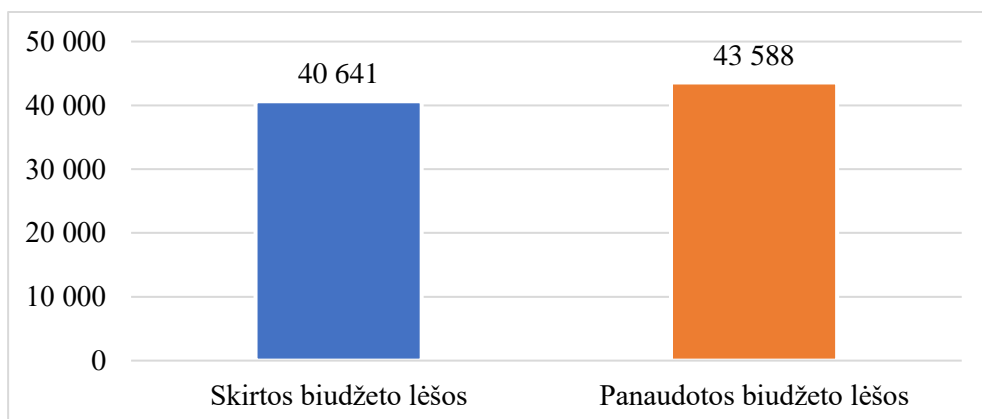
2 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo Programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai

Pedagogų kvalifikacijai tobulinti savivaldybėje 2022 m. panaudota daugiau PKT lėšų nei buvo skirta (žr. 3 pav.). 2022 m. lėšų skirta šiek tiek daugiau nei 2021 m. ir panaudota daugiau (netgi pernaudota) nei 2021 m. (84 proc.).

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 107 proc. (pernaudota 2 947 Eur)

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurais)

Kvalifikacijos tobulinimo galimybių užtikrinimas savivaldybėje

Apie Programas, kurias organizuoja ir siūlo Centras, mokyklos bendruomenės informuojamos įvairiais sklaidos kanalais: švietimo įstaigų vadovų pasitarimuose, el. paštu, metodinių būrelių sukurtose svetainėse, socialiniuose tinkluose. Į renginius mokytojai registruojasi

el. paštu. Mokyklų vadovai turi galimybę pasitarti su Centro administracija, kad Programa būtų parengta, atsižvelgiant į kiekvienos įstaigos poreikius. Organizuojant PKT renginius, pedagogams sudaroma galimybė dalyvauti Programose, derinant jų darbo grafiką ir (ar) per mokinių atostogas. Dauguma renginių organizuojami nuotoliniu būdu.

Centro interneto svetainės www.trakaisc.lt peržiūros 2023 m. vasario–gegužės mėn. duomenimis:

- kiekvieno mėnesio veiklos planai neskelbiami, planai siunčiami Trakų rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriui;
- skelbiamas akredituotų ir Neformaliojo švietimo programų registre (NŠPR) 2019–2023 m. užregistruotų Programų sąrašas; svetainės peržiūros metu pedagoginių darbuotojų 2023–2025 metų prioritetinės kvalifikacijos tobulinimo sritys, patvirtintos ŠMSM ministro 2022 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. V-1942, nebuvo nurodytos;
- skelbiamas 2023 m. vykdomų Programų sąrašas, nurodoma trukmė, vykdymo data;
- skelbiamas ugdymo įstaigoms siūlomų seminarų temų sąrašas, nurodomi kontaktinis telefonas ir el. paštas;
- teikiama konsultavimo paslauga, skelbiamas Trakų r. švietimo ekspertų, konsultantų, vertintojų sąrašas, konsultavimo sritys (institucijų veiklos išorinis vertinimas, Programų vertinimas, mokytojų praktinės veiklos vertinimas, besimokančių mokyklų konsultavimas, konsultavimas dėl IKT ir inovatyvių mokymosi metodų taikymo pradinio ugdymo srityje, konsultavimas dėl skaitmeninių mokymo priemonių naudojimo ugdant);
- Centras kartu su Švietimo ir sporto skyriumi koordinuoja metodinių būrelių veiklą, organizuoja keitimąsi gerąja patirtimi;
- sukauptas edukacinės patirties bankas.

Trakų r. savivaldybėje nuolat vykdomas metodinis ir (ar) informacinis konsultavimas. Konsultacijos teikiamos tiesioginiu ir (ar) nuotoliniu būdu, žodžiu ir (ar) raštu. Konsultacijų formos įvairios: tiesioginis pokalbis, pokalbis telefonu, informavimas raštu, informavimas naudojant elektroninio ryšio priemones, žiniasklaidą, socialinius tinklus, mobiliąsias programėles ir kt.

Centro organizuojuose mokymuose dalyvauja ne tik Trakų r., bet ir Vilniaus m., Vilniaus r., Šalčininkų r. ir kitų šalies regionų pedagogai. 2022 m. m. daugiausia dėmesio skirta pamokai, svarbiausios buvo pamokos kokybės ir jos dalyvio temos: mokinio motyvacijos didinimas, sėkmingas pamokos organizavimas, aktyvus mokymas(is), atskirų dalykų integracija, mokinių vertinimo ir pažangos matavimas, mokymasis mokyti ir kt. Vykdyti mokymai, skirti skaitmeniniam raštingumui, virtualaus darbo įrankių taikymo gebėjimams ugdyti, IT žinioms ir įgūdžiams tobulinti, taip pat įtraukiojo ugdymo, darbo su specialiuju poreikiu vaikais, bendravimo ir bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų, streso ir įtampos mažinimo, emocinės aplinkos kūrimo temoms. Ypatingas dėmesys skirtas įtraukiamam ugdymui, darbui su spec. poreikiu turinčiais vaikais, taip pat STEAM veikloms, strateginiam planavimui ir gamtos mokslų srities dalykų mokytojams. Visos programos pateiktos tinklapyje www.trakaisc.lt, skiltyje „Veikla“. PKT renginių sėkmė priklauso ir nuo lektorių. Todėl Centras stengiasi rasti kompetentingų lektorių, dažnai formuojamos lektorių komandos, daugiau dėmesio skiriama pedagogų praktikų įtraukimui į kvalifikacijos tobulinimą. Nuolat renkama grįžtamoji informacija tiek iš lektorių, tiek ir iš mokymų dalyvių.

PKT poveikis ugdymo kokybei

Centras, vykdydamas švietimo politiką, stengiasi užtikrinti aukštą ugdymo kokybę. Siekiant savivaldybės lygmeniu iširti PKT poveikį ugdymo kokybei, įgyvendinus Programas atliekamos apklausos, o vėliau metodiniuose renginiuose dalijamasi patirtimi, kaip įgytas žinias pavyko pritaikyti praktiniame darbe. Mokyklos susikūrė nuoseklus ir sistemingas mokinių asmeninės pažangos stebėjimo ir analizavimo tvarkas. Savivaldybės lygmeniu tai atspindi pusmečių pažangumo vidurkiai, mokinių dalyvavimas olimpiadose, konkursų skaičiai ir rezultatai, taip pat egzaminų rezultatai. Centras teigia, kad PKT daro tiesioginį poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai. Pamokos tapo įdomesnės, patrauklesnės, taikomi įvairesni mokinių poreikius atitinkantys

ugdymo(si) metodai. Nauji metodai, įrankiai padeda vesti šiuolaikiškesnes pamokas, kurios motyvuoja mokinius, nes suteikia ugdymo procesui naujumo. Didėjant motyvacijai mokytis, mokiniai daro pažangą. Per metus bendras mokinių mokymosi vidurkis pakilo 0,5 balo (6,7 proc.), patobulėjo pamokos kokybė. Atliktos kokybinių duomenų analizės duomenimis, 80 proc. mokinių teigia, kad jiems patinka mokytis, 75 proc. mokinių mokydami daro pažangą ir pastebi savo tobulėjimą, 93 proc. mokinių pažymi, kad mokytojai atsižvelgia į vaikų patirtį ir individualias galimybes. Kiekvienas mokinys įtraukiamas į pamokos veiklą, sudaromos sąlygos modeliuoti ir spręsti realaus gyvenimo problemas. Patobulėjo gebėjimas bendradarbiauti, dalytis įgyta patirtimi. Mokyklos komandos, išklausiusios įtraukiojo ugdymo mokymus, priima bendrus susitarimus, vienodus reikalavus, aptaria įvairias situacijas. Pagerėjo pasirengimas ir gebėjimas dirbti su skirtingus poreikius turinčiais mokiniais. Nuolat tobulėjantys mokytojai dirba kūrybiškai, augina mokyklų prestižą ir ugdo naujus lyderius.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis, siūloma:

- *rengti ir įgyvendinti* Programas, atliepiančias 2023–2025 metų prioritetines kvalifikacijos tobulinimo sritis;
- *analizuoti* Programų grįžtamąjį ryšį, ištirti, koks buvo PKT poveikis mokinių pasiekimams ir pažangai, palyginti su ankstesniais metais, ir pateikti rezultatus;
- *teikti* pedagoginei bendruomenei konsultacines paslaugas dėl atnaujinto ugdymo turinio įgyvendinimo;
- *stiprinti* bendradarbiavimo su artimesnėmis savivaldybėmis galimybes, siekiant sėkmingai įgyvendinti ugdymo turinį mokyklose.